

Vizuální reinterpretace národní identity ve veřejném prostoru Mexika

Předkládaná práce pojednává o vizuální komunikaci ve veřejném prostoru Mexika ve vztahu k nacionalismu a utváření kolektivní identity - nejprve náboženské a kulturní identity a posléze národní identity, která na náboženskou identitu částečně navázala a převzala značnou část jejích strukturálních charakteristik. Zabývá se přitom oběma těžišti, z kterých je národní identita (případně její jednotlivé verze) formována – jak z pozice mocenské elity, tak z pozice nejširšího obyvatelstva. Tyto perspektivy přitom nejsou chápány v ostrých opozicích, ale jako dva propojené kulturní proudy, které se (spolu)podílely na utváření a vyjednávání národní identity (identit) v souvztáhnosti s historickými a kulturními událostmi, které je provázely. V práci je tak analyzována oficiální verze národní identity, která je na mnoha rovinách prosazována mocenským aparátem, i překládání této verze do intimního prostoru nositelů takové identity a její následnou interpretaci, případně odmítnutí v té podobě, v jaké je hegemonelem definována. Na základě murálních maleb a jiné vizuální komunikace ve veřejném prostoru je představen proces formování vizuálního jazyka kolektivní identity od předhispánského období do současnosti, a jeho homogenizační funkce, které v průběhu času nabíral. Zatímco v první části práce je vizuální jazyk pojímán jako v zásadě jednotný proud, do kterého se v průběhu času „přilévaly“ identitární verze, jež s ním nebyly v rozporu, v druhé části jsou diskutovány svébytné verze národní identity, které problematizují homogenizační status oficiálního narativu a ukazují rozmanitost a variabilitu kulturních identit současného Mexika.

Po etnografické stránce text vychází ze dvou dlouhodobých a dvou krátkodobých terénních výzkumů uskutečněných v Mexiku (převážně v urbánním prostředí) během let 2006–2013, v teoretické rovině pak ze symbolické a vizuální antropologie (Geertz 2000; Banks, Morphy 1999; Grimshaw 2001; Pink 2001), teorií nacionalismu a národní identity (Lomnitz 2001; Anderson 2008; Hobsbawm 1983; Gellner 1993; Brubaker 2006; Eriksen 2007) a postkoloniálního myšlení (Mbembe 2006; Said 2006).

Na základě tohoto výzkumu autorka dochází ke čtyřem hlavním poznatkům. Za prvé, vizuální komunikace ve veřejném prostoru je v případě Mexika důležitou zbraní slabých (Scott 1987), kterou občané intervenují do oficiální kultury a rozvrací i obtížně narušitelný systém moci, jakým byla koloniální správa Nového Španělska, diktatura Porfiria Díaze, či nyní autoritářská vláda PRI (*Partido Revolucionario Institucional*) a mafiánské struktury s ní spojené. Za druhé, umění ve veřejném prostoru hraje v tomto procesu důležitou roli napříč územím i dějinami Mexika a proto je důležité jeho výzkum zařadit do majoritního zkoumání kulturních i politických fenoménů, a to jak současných, tak minulých. Za třetí, s oficiální verzí národní identity v té verzi, v jaké ji prosazuje stát, se současní Mexičané identifikují jen částečně, a to zejména proto, že je zkonstatěla a nereaguje na jejich aktuální potřeby. Disertační práce se zabývá dialektikou mezi lidovým a oficiálním, tvrzeným a žitým apod. Za čtvrté, v práci je ukázáno v jakých představách jsou

ukotveny neoficiální verze národní identity, jak se vztahují k žité každodennosti a proč se objevují napříč současným Mexikem.
